

RAPPORTEN, PUBLIKATIES, BROCHURES EN ARTIKELEN IN 1990

R-91-2

Leidschendam, 1991

Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV

OPENBAAR GEMAAKT IN 1990

Rapporten en consulten in 1988

- + Diepte-onderzoek naar ongevallen in personenauto's; Onderzoek naar de relatie tussen voertuigeigenschappen en de ernst van letsels bij auto-inzittenden. Ing. C.C. Schoon, ir. L.T.B. van Kampen & V. Kars. R-88-53. SWOV, Leidschendam, 1988. 98 blz.
- + Daytime running lights; Consultative document commissioned by the Road Safety Directorate. Dr. D.A. Schreuder. R-88-54. SWOV, Leidschendam, 1988. 56 pp.

Rapporten en consulten in 1989

- + Rijstrookwisselingen op autosnelwegen; Een analyse van rijstrookwisselingen op autosnelwegen en de daarbij gebruikte signalering. M.P.M. Mathijssen. R-89-33. SWOV, Leidschendam, 1989. 26 blz.
- + De verkeersonveiligheid in 1988; Een kwantitatieve beschrijving van de verkeersonveiligheid in 1988. A. Blokpoel. R-89-34. SWOV, Leidschendam, 1989. 108 blz.
- + Het gebruik van geneesmiddelen en drugs door verkeersdeelnemers en het effect op de verkeersveiligheid; Een (aanvullende) literatuurstudie met het doel het inzicht in de omvang van geneesmiddelen- en drugsgebruik door verkeersdeelnemers in Nederland en het effect daarvan op de betrokkenheid bij ongevallen. A.A. Vis. R-89-35. SWOV, Leidschendam, 1989. 120 blz.
- + Geneesmiddelen en rijvaardigheid; Bestaand beleid in Nederland. Drs. D.A.M. Twisk. R-89-36. SWOV, Leidschendam, 1989. 43 blz.
- + Geneesmiddelengebruik en verkeersveiligheid; Covernota bij het state-of-the-art onderzoek Geneesmiddelen en drugs. Mr. P. Wesemann; drs. D.A.M. Twisk & A.A. Vis. R-89-37. SWOV, Leidschendam, 1989. 24 blz.
- + Evaluatie van het televisieprogramma "Familie Oudenrijn" en zijn organisatorische functie; Theoretische onderbouwing van het begrip en de evaluatie van het televisieprogramma "Familie Oudenrijn" de verkeersspektakels en hun "uitstraling". Drs. R.D. Wittink & drs. M.P. Hagenzieker. R-89-38. SWOV, Leidschendam, 1989. 48 blz.
- + Medische verbeteringen; Een literatuurstudie over de consequenties van de medische wetenschap en verbeterde hulpverlening op de aantallen geregistreerde verkeersdoden. Dr. J.H. Aarts. R-89-39. SWOV, Leidschendam, 1989. 47 blz.
- + Verbetering van hulpverlening aan slachtoffers van ongevallen; Een zwartboek. Ir. F.C. Flury. R-89-40. SWOV, Leidschendam, 1989. 61 blz.
- + Aard en omvang van het rijden onder invloed van geneesmiddelen; Een probleemanalyse; Mogelijkheden voor het opzetten van een (tijdelijke) registratie van geneesmiddelengebruik en verkeersdeelname. Drs. D.A.M. Twisk. R-89-41. SWOV, Leidschendam, 1989. 36 blz.
- + Verkeersveiligheidsproblematiek van rijden onder invloed: Cursus en examen in CBR-stijl; Een toepassing in de militaire rij-opleiding; Een covernota. Drs. D.A.M. Twisk. R-89-42. SWOV, Leidschendam, 1989. 37 blz.

- + Gedifferentieerde kosten van ongevallen. Governota bij het rapport "Ongevalskosten voor doelgroepen" van de Stichting Het Nederlands Economisch Instituut (NEI) te Rotterdam. Ir. F.C. Flury. R-89-44. SWOV, Leidschendam, 1989. 22 blz.
- + De relatie tussen het niveau van de openbare verlichting en de verkeersveiligheid; Een voorstudie. Dr.ir. D.A. Schreuder. R-89-45. SWOV, Leidschendam, 1989. 47 blz.
- + Geleiderailconstructies met vervormbare afstandhouders; Verslag van de literatuurstudie en de uitgevoerde simulaties. Ing. W.P.M. van der Pol. R-89-46. SWOV, Leidschendam, 1989. 50 blz.
- + Medische hulpverlening aan verkeersslachtoffers; Een beschrijvende literatuurstudie op basis van recente Nederlandse literatuur. Ir. F.C. Flury. R-89-47. SWOV, Leidschendam, 1989. 65 blz.
- + Korte-termijn veiligheidseffecten van de 100 en 120 km/uur snelheidslimieten op rijkswegen. Drs. R. Rosbach & A. Blokpoel. R-89-48. SWOV, Leidschendam, 1989. 70 blz.
- + Daytime running lights (DRL); A masterplan for an evaluation study in the Netherlands. J.E. Lindeijer. R-89-49. SWOV, Leidschendam, 1989. 48 pp.
- + Evaluatie ex ante van de preklinische hulpverlening; Praktische mogelijkheden tot verbetering van de situatie buiten de bebouwde kom. Ir. F.C. Flury. R-89-50. SWOV, Leidschendam, 1989. 41 blz.
- + Aanwezigheid en gebruik van zonwering bij personenauto's; Een discussienota. Ing. C.C. Schoon & A. Blokpoel. R-89-51. SWOV, Leidschendam, 1989. 25 blz.
- + Rijsnelheden op 80 km/uur-wegen in Nederland; Verslag van een pilot-meting. Ir. Oei Hway-liem. R-89-52. SWOV, Leidschendam, 1989. 46 blz.
- + Aanwezigheid & gebruik van buitenspiegels bij personenauto's. Ing. C.C. Schoon & A. Blokpoel. R-89-53. SWOV, Leidschendam, 1989. 38 blz.
- + Verschil in ernst van aanrijdingen met stalen en betonnen geleideconstructies. Consult t.b.v. van DHV Raadgevend Ingenieursbureau bv. Ing. C.C. Schoon. R-89-54. SWOV, Leidschendam, 1989. 19 blz.
- + The relationship between the level of street lighting and the traffic safety; A preliminary study. Dr. D.A. Schreuder. R-89-55. SWOV, Leidschendam, 1989. 44 pp.
- + Toepassing van rotondes; Informatie en aanbevelingen betreffende het toepassen van rotondes, in het bijzonder als alternatief voor kruispunten met verkeerslichtenregeling. J. van Minnen. R-89-56. SWOV, Leidschendam, 1989. 52 blz.

- + Het toepassen van voorrangsregelingen. Drs. P.C. Noordzij. R-89-57. SWOV, Leidschendam, 1989. 11 blz.
- + De onveiligheid op weggedeelten met bromfietzers op de rijbaan en fietsers op het fietspad. Bijdrage aan de werkgroep "Bromfietzers op het fietspad?" van de Stichting Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (C.R.O.W.). Ir. A. Dijkstra. R-89-58. SWOV, Leidschendam, 1989. 10 blz.
- + Expertsystemen voor de verkeersveiligheid. Syllabus PAO-cursus Expertsystemen in verkeer en vervoer. Ir. S.T.M.C. Janssen. R-89-59. SWOV, Leidschendam, 1989. 23 blz.
- + Visuele selectie in het verkeer; Een interimrapport. Drs. M.P. Hagenzieker. R-89-60. SWOV, Leidschendam, 1989. 30 blz.
- + Probleemsituaties op 80 km/uur-wegen. Begeleidende nota bij de ICW-nota's "Kwantitatieve analyse", "Kwalitatieve analyse" en "Beschrijving van enkele ongevals- en wegkenmerken". Ir. A. Dijkstra. R-89-61. SWOV, Leidschendam, 1989. 72 blz.
- + Verplaatsingsprofielen; Ervaringen met de meetmethode. F. Poppe. R-89-62. SWOV, Leidschendam, 1989. 28 blz.
- + Vormgeving rekenmodel mobiliteit. Governotitie bij het rapport "Mobiliteit en veiligheid; Project vormgeving rekenmodel. P.A.J.M. Veeke & G.R.M. Janssen. Onderzoeksinstituut voor Stedebouw, Planologie en Architectuur OSPA (T.U. Delft), 1988". F. Poppe. R-89-63. SWOV, Leidschendam, 1989. 11 blz.

Rapporten en consulten in 1990

- + Jaarverslag 1989 Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV. R-90-1. SWOV, Leidschendam, 1990. 55 blz.
- + Rapporten, publikaties, brochures en artikelen in 1989. R-90-2. SWOV, Leidschendam, 1990. 22 blz.
- + Aanbevelingen voor de verlichting van lange tunnels voor het gemotoriseerde wegverkeer. Dr.ir. D.A. Schreuder. R-90-3. SWOV, Leidschendam, 1990. 50 blz.
- + Evaluatie van het effect op de verkeersonveiligheid van de invoering van zijreflectie bij fietsen. A. Blokpoel. R-90-4. SWOV, Leidschendam, 1990. 43 blz.
- + De conditie van schokdempers bij APK-plichtige personenauto's. J.P.M. Tromp. R-90-5. SWOV, Leidschendam, 1990. 26 blz.
- + Utilization of security helmets for two-wheeled vehicle riders. J.J.W. Huijbers. R-90-6. SWOV, Leidschendam, 1990. 107 pp.
- + Stalen geleidebarrier met New Jersey profiel; Simulatie-onderzoek naar de veiligheid van New Jersey barriers. Ing. W.P.M. v.d. Pol. R-90-7. SWOV, Leidschendam, 1990. 24 blz.
- + Consequenties van functieverlies voor het autorijden en maatregelen om de verkeersveiligheid te waarborgen. Een consult ten behoeve van de "Commissie evaluatie verlenging geldigheidsduur rijbewijzen. Drs. R.D. Wittink. R-90-9. SWOV, Leidschendam, 1990. 34 blz.
- + De veldfactor bij de bepaling van de verlichtingniveaus bij tunnelingangen; Verslag van experimenteel onderzoek. Dr.ir. D.A. Schreuder. R-90-10. SWOV, Leidschendam, 1990. 46 blz.
- + Experimenteel onderzoek naar het losraken van helmen bij botsingen. Ing. C.C. Schoon. R-90-11. SWOV, Leidschendam, 1990. 28 blz.
- + Aanvullende componenten voor de basisrijopleiding. Nota bij het onderzoek ten behoeve van een procesevaluatie van een cursus voor jonge, beginnende automobilisten, uitgevoerd door Traffic Test bv te Veenendaal. Drs. D.A.M. Twisk & drs. R.D. Wittink. R-90-12. SWOV, Leidschendam, 1990. 12 blz.
- + Probleemsituaties op verkeersaders in de bebouwde kom; Tweede fase: Selectie van probleemsituaties. Ir. A. Dijkstra. R-90-13. SWOV, Leidschendam, 1990. 101 blz.

- + Evaluatie-onderzoek autogordelcampagne onder defensiepersoneel. Drs. M.P. Hagenzieker. R-90-14. SWOV, Leidschendam, 1990. 152 blz.
- + Feitelijk en beweerd gebruik van motorvoertuigverlichting overdag (MVO) in Nederland; Enkele analyseresultaten van metingen naar het gebruik van MVO in Nederland en indicaties uit een kleinschalig onderzoek naar beweegredenen om MVO te gebruiken. Drs. J.E. Lindeijer. R-90-15. SWOV, Leidschendam, 1990. 42 blz.
- + Evaluatie educatieproject van het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland. Drs. M.P. Hagenzieker. R-90-16. SWOV, Leidschendam, 1990. 32 blz.
- + Rijden onder invloed in de provincie Noord-Brabant; Evaluatie van de alcoholcampagne 1989-1990 van het Regionaal Orgaan voor de Verkeersveiligheid, op basis van onderzoeksgegevens die door de politie zijn verzameld. M.P.M. Mathijssen. R-90-17. SWOV, Leidschendam, 1990. 47 blz.
- + Veranderingen in de registratie van verkeersongevallen als gevolg van het Stimuleringsplan "Actie -25%". S. Harris, M.A. R-90-18. SWOV, Leidschendam, 1990. 25 blz.
- + Technische hulpmiddelen voor motorvoertuigverlichting overdag; Een inventarisatie van de mogelijkheden en consequenties en een formulering van de voorlopige eisen te stellen aan verlichtingsautomaten. Ing. C.C. Schoon. R-90-19. SWOV, Leidschendam, 1990. 28 blz.
- + Evaluatie rimpelbuisobstakelbeveiliger (RIMOB), Deel I; Uitwerking en samenvatting van de inventarisatie in Deel II, het technisch functioneren en de ernst van ongevallen met de RIMOB en aanbevelingen. Ing. C.C. Schoon. R-90-20. SWOV, Leidschendam, 1990. 38 blz.
- + Sociale (verkeers)onveiligheid; Problemen van sociale (verkeers)onveiligheid in relatie tot het gebruik van tunnels. Consult ten behoeve van de Directie Zuid-Holland. Drs. J.E. Lindeijer. R-90-21. SWOV, Leidschendam, 1990. 11 blz.
- + De publieke bekendheid van het Stimuleringsplan Actie Min 25%; Begeleidende nota bij de resultaten van tien peilingen onder de Nederlandse bevolking in de periode 1987-1990. Ing. J.A.G. Mulder. R-90-22. SWOV, Leidschendam, 1990. 43 blz.
- + Knipperend geel voor voetgangers; Voorlopig een avontuur. Bijdrage Syllabus kennisoverdrachtbijeenkomsten RVV-1990 en BABW, 27 t/m 30 maart 1990 en 4 april 1990. Dr. P.B.M. Levelt. R-90-23. SWOV, Leidschendam, 1990. 13 blz.

- + Vooronderzoek verkeerd gebruik autogordels en kinderzitjes. Ing. C.C. Schoon & ir. L.T.B. van Kampen. R-90-24. SWOV, Leidschendam, 1990. 30 blz.
- + Autogordels en kinderzitjes op de achterzitplaatsen van personenauto's in 1989; Een onderzoek naar de aanwezigheid en het gebruik van autogordels en kinderzitjes op achterzitplaatsen. P.J.G. Verhoef & ir. F.C.M. Wegman. R-90-25. SWOV, Leidschendam, 1990. 48 blz.
- + Aanwezigheid en gebruik van autogordels 1989; Elf jaar IMA-methode bij onderzoek naar het gebruik van autogordels. Verslag van waarnemingen gedaan bij bestuurders en voorpassagiers van personenauto's op wegen binnen en buiten de bebouwde kom. P.J.G. Verhoef. R-90-26. SWOV, Leidschendam, 1990. 58 blz.
- + Betrouwbaarheidsanalyse: Actie Noorderlicht; Verantwoording van de analyse ten behoeve van uitspraken over duur en omvang van een proef in de noordelijke provincies van Nederland met het vrijwillig voeren van motorvoertuigverlichting overdag (MVO). Drs. J.E. Lindeijer & F.D. Bijleveld. R-90-27. SWOV, Leidschendam, 1990. 58 blz.
- + De ontwikkeling van de verkeersonveiligheid tot en met 1988 en het beleid uit het Meerjarenplan Verkeersveiligheid 1987-1991. Ir. F.C. Flury. R-90-28. SWOV, Leidschendam, 1990. 126 blz.
- + Ontwikkeling van kennissystemen voor verkeersveiligheidsdoeleinden; Eerste onderdeel: De verkenning. Begeleidende nota bij het rapport "Expertsystemen en verkeersveiligheid; Verkenning voor de behoefte over aanpassing van kennistechnologie bij het werk voor wegbeheerders op het gebied van de verkeersveiligheid. CIAD, Zoetermeer, 1990". Ir. A. Dijkstra. R-90-29. SWOV, Leidschendam, 1990. 27 blz.
- + Snelheid en verkeersonveiligheid op 80 km/uur-wegen; Een literatuurstudie. Ir. Oei Hway-liem. R-90-30. SWOV, Leidschendam, 1990. 109 blz.
- + Schattingen over de effecten van toegenomen gordelgebruik op de aantallen verkeersdoden. Een bewerking van de bijdrage van de 12de International Technical Conference on Experimental Safety Vehicles, Gothenburg, Zweden, 29 mei-1 juni 1989. Ir. F.C.M. Wegman; J.M.J. Bos & F.D. Bijleveld. R-90-31. SWOV, Leidschendam, 1990. 34 blz.
- + Commentaar op het ontwerp voor een nieuwe categorie-indeling van tweewielers; Een notitie. Ing. J.A.G. Mulder. R-90-32. SWOV, Leidschendam, 1990. 11 blz.

- + Een cursus voor beginnende automobilisten in aanvulling op de rijopleiding; Een experiment om het rijgedrag beter af te stemmen op veiligheidseisen en gebrek aan ervaring. Drs. R.D. Wittink & drs. D.A.M. Twisk. R-90-33. SWOV, Leidschendam, 1990. 34 blz.
- + Proef met het voeren van motorvoertuigverlichting overdag (MVO). Consult ten behoeve van de besluitvorming over het uitvoeren van een proef met het voeren van motorvoertuigverlichting overdag (MVO). Drs. J.E. Lindeijer. R-90-34. SWOV, Leidschendam, 1990. 16 blz.
- + Snelheid en verkeersonveiligheid in de Noordse landen. Governota bij het rapport "Speed and safety; Research results from the Nordic countries. G. Nilsson et al. Swedish Road and Traffic Research Institute, 1990". Ir. Oei Hway-liem. R-90-35. SWOV, Leidschendam, 1990. 21 blz.
- + Strategische keuzen in verkeersveiligheidsbeleid en onderzoek; Naar een inherent veiliger wegverkeer. Drs. R. Roszbach. R-90-36. SWOV, Leidschendam, 1990. 35 blz.
- + Possibilities of a DRL-experiment in the Netherlands; Northern lights campaign; Account of an analysis to enable statements concerning the duration and scope of an experiment on daytime running lights (DRL) in the northern provinces of the Netherlands. J.E. Lindeijer & F.D. Bijleveld. R-90-37. SWOV, Leidschendam, 1990. 58 pp.
- + Analyse-design voor de relatie tussen MVO-gebruik en ongevallen; Analysemethoden en technieken ten behoeve van het evaluatie-onderzoek naar het effect van MVO op ongevallen en ter ondersteuning van evaluatie van voorlichtingscampagnes. Drs. J.E. Lindeijer; F.D. Bijleveld; drs. S. Oppe & dr. P.H. Polak. R-90-38. SWOV, Leidschendam, 1990. 46 blz.
- + Design of a study into the effects of DRL on accident rates; Methods of analyses and evaluation techniques. J.E. Lindeijer; F.D. Bijleveld; S. Oppe & P.H. Polak. R-90-39. SWOV, Leidschendam, 1990. 46 pp.
- + Opstellen en testen van de onderzoekopzet voor het ongevallenonderzoek als onderdeel van het evaluatie-onderzoek van het stimuleringsplan Actie-25%. Dr. P.H. Polak. R-90-40. SWOV, Leidschendam, 1990. 40 blz.

Adviezen, notities 1990 (niet openbaar)

- Trottoirband langs de Bosdreef te Rotterdam. A-90-1. SWOV, Leidschendam, 1990. 24 blz.
- Het bloedalcoholgehalte bij consumptie van alcoholarme biersoorten; Een onderzoek naar de alcoholconcentratie in het bloed als gevolg van consumptie van even grote hoeveelheden alcoholarm bier met een alcoholgehalte van resp. 0,5 en 0,9 volumeprocenten en de mogelijke beïnvloeding van het gedrag. A.A. Vis. A-90-2. SWOV, Leidschendam, 1990. 62 blz.
- Blood alcohol concentration following the consumption of low alcohol beer; A study of the blood alcohol concentration following the consumption of equivalent quantities of low alcohol beer with an alcohol level of 0,5 and 0,9 percent per volume respectively and the likely influence on behaviour. A.A. Vis. A-90-3. SWOV, Leidschendam, 1990. 42 pp.
- Het verschijnsel verkeersonveiligheid geanalyseerd met het fasemodel van het "ongevalsproces" (Cursus Verkeersveiligheid). A. Sanders-Kranenburg. A-90-4. SWOV, Leidschendam, 1990. 56 blz.
- Kwartaalanalyses van de verkeersonveiligheid in 1989. S. Harris. A-90-5. SWOV, Leidschendam, 1990. 94 blz.
- Reclameborden en verkeersveiligheid; Een notitie. Drs. C.M. Gundy & drs. M.P. Hagenzieker. A-90-6. SWOV, Leidschendam, 1990. 4 blz.
- Analyse van de verkeersonveiligheid in Maastricht I & II. A-90-7. SWOV, Leidschendam, 1990. 43 + 45 blz.
- Gemeenten en de taakstelling -25% in 2000; Succes- en faalfactoren van gemeentelijk beleid. Ing. J.A.G. Mulder & ir. F.C.M. Wegman. A-90-8. SWOV, Leidschendam, 1990. 22 blz. (zie ook brochure De verkeersonveiligheid aangepakt).
- Opmerkingen bij het Concept Uitvoeringsbesluiten BABW. Drs. P.C. Noordzij. A-90-9. SWOV, Leidschendam, 1990. 4 blz.
- Analyse van de verkeersonveiligheid in Zaanstad I & II. A-90-10. SWOV, Leidschendam, 1990. 43 + 45 blz.
- Onderzoek nieuwe haltepaal; Een studie uitgevoerd voor de R.E.T. te Rotterdam. J.G. Arnoldus & C.C. Schoon. A-90-11. SWOV, Leidschendam, 1990. 28 blz.
- Untersuchung nach das Aufprallverhalten der Trägheits-Schwingplanke mittels das Vedyac-Modell. J. van der Sluis. A-90-12. SWOV, Leidschendam, 1990. 56 S.

VERSCHENEN IN 1990

SWOV-schrift 1990

- + SWOV-schrift 42 (maart 1990). SWOV, Leidschendam, 1990. 12 blz.
(Eindhoven en Rijswijk: minder ongevallen na herinrichting; Invoering motorvoertuigverlichting overdag met onderzoek begeleid; Intertraffic 23 t/m 26 april; Gedrag veranderen door nieuw RVV?; Landbouwverkeer op parallelweg of niet?; "Keep your lane"-systeem in Nederland?; Meer verkeersdoden in 1989; Minister Maij-Weggen neemt boek "Voor alle veiligheid" in ontvangst; (Symposium) Gedragsbeïnvloeding; ANWB verkeersveiligheidsprijzen 1990; Korte berichten over nieuwe SWOV-publikaties; (OECD-Symposium) Enforcement and Rewarding; Verschenen in het vierde kwartaal van 1989).
- + SWOV-schrift 43 (juni 1990). SWOV, Leidschendam, 1990. 12 blz.
(Motorvoertuigverlichting overdag: een tussenbalans; België past Nederlandse kennis toe; Autogordels effectief!; SAVE scoort goed tijdens Intertraffic; Meer verkeersdoden in eerste kwartaal 1990; Nationaal Verkeersveiligheidscongres; Snelheidslimieten op autosnelwegen; Vervormbare afstandhouders; Geneesmiddelen en de verkeersveiligheid; Korte berichten over SWOV-publikaties; Zijreflectie heeft effect; Verschenen in het eerste kwartaal van 1990).
- + SWOV-schrift 44 (september 1990). SWOV, Leidschendam, 1990. 8 blz.
(Belonen en straffen helpt allebei; Medische hulpverlening: nieuwe kennis beschikbaar; Experiment met verlichting in Drechtunnel; Ronde goed alternatief voor verkeerslichten; Leeftijd alleen is geen goed criterium voor bepaling rijgeschiktheid; Metingen op 80 km/uur-wegen: er wordt te hard gereden; Eerste metingen MVO-gebruik; Korte berichten over SWOV-publikaties; Verschenen in het tweede kwartaal van 1990).
- + SWOV-schrift 45 (december 1990). SWOV, Leidschendam, 1990. 8 blz.
(Autogordels op achterbank: verplichte aanwezigheid leidt niet tot dragen! De verkeersonveiligheid aangepakt; RIMOB is effectieve afschermingsvoorziening; Knipperend geel voor voetgangers; Verkeersveiligheid in OECD-verband; Korte berichten over SWOV-publikaties; Actie Min 25% niet erg bekend; Verschenen in het derde kwartaal van 1990).

Congresagenda 1990

- + Congresagenda 1990-1. SWOV, Leidschendam, februari 1990. 20 blz.
- + Congresagenda 1990-2. SWOV, Leidschendam, april 1990. 20 blz.
- + Congresagenda 1990-3. SWOV, Leidschendam, juni 1990. 17 blz.
- + Congresagenda 1990-4. SWOV, Leidschendam, september 1990. 19 blz.
- + Congresagenda 1990-5. SWOV, Leidschendam, december 1990. 17 blz.

Brochures/folders 1990

- + A century of automobiles: Past present and future of automotive safety: Scientific meeting of the research institutes BAST (FRG) and SWOV (The Netherlands), The Hague, October 7th, 1988. SWOV, Leidschendam, 1988. 109 pp.
- + Min 25% bijvoorbeeld; Succes- en faalfactoren voor gemeentelijk verkeersveiligheidsbeleid. Pre-advies voor het Nationaal Verkeersveiligheidscongres 1990. Ing. J.A.G. Mulder & ir. F.C.M. Wegman. SWOV, Leidschendam, 1990. 21 blz.
- + Research activities 1987-1989 SWOV Institute for Road Safety Research, Leidschendam, 1990. 61 pp.
- + De verkeersonveiligheid aangepakt; Succes- en faalfactoren voor gemeentelijk beleid. Brochure. SWOV, Leidschendam, 1990. 24 blz.

Berichten 1990

- Snelheidslimieten op autosnelwegen hadden tijdelijk effect op verkeersveiligheid. Persbericht 19 april 1990.

ELDERS GEPUBLICEERD IN 1990

Overige bijdragen en artikelen

1989

- Bewoners oordelen over straatverlichting. Dr.ir. D.A. Schreuder. PT Elektronica-Elektrotechniek 44 (1989) 5 (mei): 60 t/m 64.
- SOS: Spoedritten een gevaar op de weg? Ir. Oei Hway-liem. De Ambulance 10 (1989) 6 (december): 12 t/m 15.
- Verkeersonderwijs als instrument voor de gemeente. Drs. R.D. Wittink. Verkeerskunde 40 (1989) 11: 472 t/m 475.
- Minder automobilisten onder invloed, minder alcohol doden. M.P.M. Mathijssen e.a. Verkeerskunde 40 (1989) 12: 522 t/m 525.
- Past and future use of TCT in the Netherlands. P.C. Noordzij. In: Theoretical aspects and examples for practical use of traffic conflicts and other interactional safety criteria in several industrial and developing countries: Proceedings 2nd Workshop of ICTCT, Munich, November 1989, pp. 53-56. Bulletin 86. University of Lund, Sweden, 1990.
- A closer look at drinking drivers in the Netherlands. P.C. Noordzij. In: Proceedings of the International Workshop ICADTS-INRETS High alcohol consumers and traffic, Paris, November 28-30, 1988, pp. 195-200. Actes INRETS No. 18. L'Institut National de Recherche sur les Transport et leur Sécurité, Paris, 1989.
- Ouder worden en de verkeersveiligheid. A.G. Welleman & P.I.J. Wouters. In: Schroots. J.J.F. e.a. (red). Gezond zijn is ouder worden. Bijdragen Jubileumcongres t.g.v. 40-jarig bestaan van de Nederlandse Vereniging voor Gerontologie, Amsterdam, 21 en 22 mei 1987, pp. 269 t/m 286. Van Gorcum, Assen/Maastricht, 1989.
- Research and policy: Relationships in the Netherlands. J.H. Kraay. In: Hakkert, A.S. & Katz, A. (Eds.). Proceedings International conference on New ways and means for improved safety, Tel Aviv, February 20-23, 1989. pp. 265-279. Transportation Research Institute, Haifa, 1989.

1990

- Meer verkeersdoden in 1989. Ir. F.C.M. Wegman. Verkeerskunde 41 (1990) 1: 13 en 14.
- Gewonden gevonden! S. Harris, M.A. Verkeerskunde 41 (1990) 1: 26 t/m 29.

- De ontwikkeling van de verkeersonveiligheid in Nederland. Ir. F.C.M. Wegman. In: Over & Weer Speciaal, Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Gelderland.
- Voor alle veiligheid. Ir. F.C.M. Wegman. Mobiliteitschrift 24 (1990) 2 (maart): 37 t/m 41
- Safety aspects of 30 k.p.h. zones in the Netherlands. A.A. Vis & A. Dijkstra (SWOV) and M. Slop (CROW). In: Proceedings Speed management in urban areas, Copenhagen, Denmark, 14-16 May, 1990, pp. 70-91. Danish Road Directorate, 1990.
- Dertig-kilometermaatregelen effectiever dan woonerven? Ir. S.T.M.C. Janssen. Verkeerskunde 41 (1990) 4: 212 t/m 217.
- Veiligheid en de weg. J.P.M. Tromp. In: Werkbouwkundige werkdagen 1990. Ede, 9 en 10 mei, 1990, Deel I, Sessie II: Evaluatie en herdimensionering, blz. 185 t/m 197. Stichting C.R.O.W., Ede, 1990.
- Snel en veilig: niet in woongebieden. Ir. F.C.M. Wegman. Brabant Veilig 2 (1990) 3 (mei): 11-12.
- SOS: Spoedritten gevaar op de weg? Ir. Oei Hway-liem. Brand & Brandweer 14 (1990) 5: 204 t/m 206.
- Het Alcotogram, een nieuw hulpmiddel bij het zelf bepalen van het alcoholgehalte in het bloed. J.A.G. Mulder & P.H. Polak. Ned. Forensisch Tijdschr. 9 (1990) 2 (juni): 10 t/m 13.
- Effect 'licht overdag' gebaseerd op elf evaluatiestudies in zes landen. Reactie op het artikel "Zweedse bewijsvoering Licht overdag opnieuw bekeken". Verkeerskunde 41 (1990) 6: 305-306.
- Verschil in ernst van aanrijdingen met stalen en betonnen geleideconstructies. C.C. Schoon. Bijlage 3 in: Geleideraail of betonnen geleidebarrier in middenberm van autosnelwegen? Een vergelijkend onderzoek naar de kosten van aanleg, beheer en onderhoud en de verkeersonveiligheid. DHV Raadgevend Ingnieursbureau BV, Amersfoort, 1990 (Zie ook SWOV-rapport R-89-54).
- Snelheidsontwikkelingen in relatie tot de ontwikkeling van de verkeersonveiligheid. R. Roszbach & A. Blokpoel. Verkeerskunde 41 (1990) 7/8: 372-373.
- Individual differences and accident liability: A review of the German literature. P. Noordzij. Contractor Report 195. Transport and Road Research Laboratory, Crowthorne, 1990. 40 blz.

- Traffic accidents of elderly people in the Netherlands; They really are more vulnerable than other road users. L.T.B. van Kampen. In: Proceedings 12th International Technical Conference on Experimental Safety Vehicles, Göteborg, May 29 - June 1, 1989, Vol. 1, pp. 85-91. U.S. Department of Transportation, Washington D.C.
- Estimating effectiveness of increased seat belt usage on the number of fatalities. F. Wegman, J. Bos & F. Bijleveld. In: Proceedings 12th International Technical Conference on Experimental Safety Vehicles, Göteborg, May 29 - June 1, 1989, Vol 2, pp. 1132-1138. U.S. Department of Transportation, Washington, D.C.
- Roundabouts - Safe for cyclists too? J. van Minnen. In: Proceedings of Seminar G held at the PTRC 18th Annual European Transport and Planning Summer Meeting: Traffic Management and Road Safety, University of Sussex, 10-14 September 1990, Session G20/G21 (ii), pp. 247-258. P.334. PTRC Education and Research Services Ltd., 1990.
- Comment: The Petersburg paradox; There we go again: A reply to Bierman and Rapoport. S. Oppe. Behavioral Science 35 (1990) 3 (July): 233-234.
- The relation between traffic accidents and the lighting level in urban streets: Dr.ir. D.A. Schreuder. In: Proc. Lightec '90: Light for the people. University of York, 18-20 September 1990, pp. 70-77. The Institution of Lighting Engineers, Rugby, 1990.
- A mathematical theory for related long term developments of road traffic and safety. S. Oppe & M.J. Koornstra. In: Koshi, M. (ed.) Transportation and traffic theory; Proceedings of the Eleventh International symposium on Transportation and traffic theory, held July 18-20, 1990, Yokohama, Japan, pp. 113-132. Elsevier Science Publishing Co., Inc, Amsterdam, 1990.
- Aktion minus 25% in den Niederlanden. F.C.M. Wegman. In: Verkehrs(un)sicherheit. ILS-Taschenbücher, pp.136-140. ILS, Dortmund, 1990.
- The real number of road traffic accidents casualties in the Netherlands; A year long survey. S. Harris. Accid. Anal. & Prev. 22 (1990) 4 : 371-378.
- Time courses in visual-information processing: Some theoretical considerations. M.P. Hagenzieker & A.H.C. van der Heijden. Psychol. Res. (1990) 52 : 5-12.
- Time courses in visual-information processing: Some empirical evidence for inhibition. M.P. Hagenzieker, A.H.C. van der Heijden & R. Hagenaar. Psychol. Res. (1990) 52 : 13-21.

- Bromfiets op de rijbaan. Ir. A. Dijkstra (SWOV) & ir. T. de Wit (C.R.O.W.). Verkeerskunde 41 (1990) 11 : 518 t/m 521.
- Het alcogram; Een nieuw hulpmiddel bij bepaling van het alcoholgehalte. Ing. J.A.G. Mulder & dr. P.H. Polak. Verkeersknooppunt 18 (1990) 4 (november) 96 t/m 98.
- Knowledge-based expert systems for traffic safety. S.T.M.C. Janssen. In: Jämsä, H. (ed.) OECD Workshop on knowledge-based expert systems in transportation, Espoo, Finland, 26-28 June 1990, Vol. 1, pp. 229-248. VTT-symposium 116. VTT, Espoo, 1990.
- Actie Autogordel vast is de moeite waard. Drs. M.P. Hagenzieker (SWOV) & D. van Lingen (Kon. Marech.). Algemene Politieblad 139 (1990) 21 (27 oktober) : 500 t/m 502.
- De kwaliteit van voorzieningen voor fietsers en bromfietzers. A. Dijkstra & S.T.M.C. Janssen. Verkeerskunde 41 (1990) 12 : 586 t/m 589.
- De (brom)fietser centraal. R.D. Wittink. Verkeerskunde 41 (1990) 12 : 586 t/m 589.
- The integration of traffic safety in urban management (Sécurité routière: La gestion intégrée en ville). Drs. P.I.J. Wouters. In: Living and moving in cities (Vivre et circuler en ville), Actes du congrès, Paris, 29-31 Janvier 1990, pp. 66-73. CETUR, Paris, 1990.
- System theory and individual risk (Theorie des systèmes et risque individuel). M.J. Koornstra. In: Benjamin, T. (ed.). Driving behaviour in a social context (Le comportement des conducteur dans un contexte social). Proceedings of the International Symposium organised by La Prevention Routière, 16-18 May 1989. Transport & Communication 26, pp. 21-45. Paradigme, Caen, 1990.
- Cyclists and traffic rules (Les cyclistes et la réglementation de la circulation). J.E. Lindeijer. In: Benjamin, T. (ed.). Driving behaviour in a social context (Le comportement des conducteur dans un contexte social). Proceedings of the International Symposium organised by La Prevention Routière, 16-18 May 1989. Transport & Communication 26, pp. 442-452. Paradigme, Caen, 1990.
- Individual and social factors influencing accident risk (Facteurs individuels et sociaux influençant la probabilité d'accidents). G. Grayson (TRRL) & P. Noordzij (SWOV). In: Benjamin, T. (ed.). Driving behaviour in a social context (Le comportement des conducteur dans un contexte social). Proceedings of the International Symposium organised by La Prevention Routière, 16-18 May 1989. Transport & Communication 26, pp. 635-641. Paradigme, Caen, 1990.

- Een blik over de Noordergrens; Over de effecten van fietsvoorzieningen op de verkeersveiligheid. Ir. F.C.M. Wegman. In: Veilige fietspaden, Studiedag, Antwerpen, 4 december 1990. Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw en de Diensten van de Vlaamse Executieve Openbare Werken en Verkeer, Brussel, 1990.

Publikaties waaraan SWOV-medewerkers bijdragen hebben geleverd

1989

- Voor alle veiligheid; Bijdragen aan de bevordering van de verkeersveiligheid. F.C.M. Wegman, M.P.M. Mathijssen & M.J. Koornstra (red.). SDU-Uitgeverij, 's-Gravenhage, 1989, 206 blz.
- Onveilig verkeer voor ouderen; het moet niet zo blijven! Bijdragen aan de Discussie Nationaal Verkeersveiligheidscongres 1988, Amsterdam, 3 en 4 maart 1988. (SWOV: E.M. Geljon, ir. A.G. Welleman, drs. P.I.J. Wouters, A. Blokpoel, drs. R.D. Wittink, ir. L.T.B. van Kampen, drs. M.J. Koornstra). ANWB, 's-Gravenhage, 1990. 128 blz.
- Integrated traffic safety management in urban areas. OECD Scientific Expert Group (Chairman: P.I.J. Wouters (SWOV); A. Dijkstra (SWOV) a.o.) Organisation for Economic Co-operation and Development, Paris, 1990. 121 pp.

In opdracht van of (mede)gefinancierd door de SWOV door derden uitgevoerd onderzoek

1989

- Verslag na-onderzoek rotonde Zoetermeer + bijlagen. Ir. J. Ploeger & ing. H. Willekes. Adviesbureau Van Roon, 's-Gravenhage, 1989. 29 + 102 blz.
- Verslag na-onderzoek rotonde Woerden + bijlagen. Ir. J. Ploeger & ing. H. Willekes. Adviesbureau Van Roon, 's-Gravenhage, 1989. 26 + 91 blz.
- Evaluatie van vier rotondes nieuwe stijl. Ir. J. Ploeger & ing. H. Willekes. Adviesbureau Van Roon, 's-Gravenhage, 1989. 25 blz.
- Evaluatie van een lesprogramma Rijden onder invloed, in de militaire rij-opleiding. Drs. R.E. Kayser; drs. M.G.J. van der Haas & dr. G.M. Schippers. Vakgroep Klinische Psychologie & Persoonlijheidsleer, Katholieke Universiteit Nijmegen, 1989. 101 blz.
- Jeugdige bromfietzers; Eindrapportage Taakanalyse fietsers & bromfietzers, Deel 3. M. Wierda; I.N.L.G. van Schagen & K.A. Brookhuis. VK 89-12. Verkeerskundig Studiecentrum, Rijksuniversiteit Groningen, Haren, 1989. 117 blz.
- De Actie -25% geëvalueerd: Eerste deel van een enquête-onderzoek naar de effecten van de actie op het gemeentelijk verkeersveiligheidsbeleid. B. Miedema & H.H. van der Molen. VK 89-13. Verkeerskundig Studiecentrum (VSC), Rijksuniversiteit Groningen, Haren, 1989. 104 blz.
- Reacties van gemeenten op de Actie -25%; Verslag van een enquête-onderzoek onder Nederlandse gemeenten naar de invloed van de Actie -25%. Mr.ing. B. Miedema, dr. P.F. Lourens & dr. H.H. van der Molen. VK 89-20. Verkeerskundig Studiecentrum (VSC), Rijksuniversiteit Groningen, Haren, 1989. 86 + 86 blz.
- Fietsers van 12 t/m 16 jaar; Eindrapportage Taakanalyse fietsers & bromfietzers, Deel 2. I.N.L.G. van Schagen; M. Wierda & K.A. Brookhuis. VK-89-21. Verkeerskundig Studiecentrum, Rijksuniversiteit Groningen, Haren, 1989. 77 blz.
- Het onderwijsleerproces bij een leerling-automobiliste: Enkele extra analyses en eindverslag. J.J. de Velde Harsenhorst & P.F. Lourens. VK 89-23. Verkeerskundig Studiecentrum (VSC), Rijksuniversiteit Groningen, Haren, 1989. 89 blz.
- Normatieve analyse van de fietstaak. M. Wierda, I.N.L.G. van Schagen, K.A. Brookhuis & J.A. Rothengatter. VK 89-29. Verkeerskundig Studiecentrum (VSC), Rijksuniversiteit Groningen, Haren, 1989. 198 blz.

In opdracht van of (mede)gefinancierd door de SWOV door derden uitgevoerd onderzoek

1990

- Rapport en "0"-meting onder de Nederlandse bevolking m.b.t. houding en gedrag t.a.v. verkeer en milieu, alsmede bekendheid van en waardering voor het TV-programma "Familie Oudenrijn". Interim-rapport II. r + m Research & Marketing b.v., Heerlen, 1990.
- Expertsystemen en verkeersveiligheid; Verkenning naar de behoefte van de toepassing van kennistechnologie bij het werk van wegbeheerders op het gebied van de verkeersveiligheid + Bijlage. CIAD (Vereniging voor Computertoepassingen in de Ingenieurspraktijk), Zoetermeer, 1990.
- Oriëntatie op een leerplanvoorstel verkeer. P.A.J. Timmermans. AVO/321/28/89-239. SLO Instituut voor Leerplanontwikkeling, Enschede, 1990.
- Evaluatie van de registratie van verkeersongevallen als appendix van het Prive-ongevallen Registratiesysteem van de Stichting Consument en Veiligheid. S. Mulder. Rapport nr. 54. Stichting Consument en Veiligheid, Amsterdam, 1990.
- Technisch vooronderzoek verkeerd gebruik autogordels en kinderzitjes. C.G. Huyskens. TNO-rapport 751969117. Instituut voor Wegtransportmiddelen TNO, Delft, 1990.
- Exogenous and endogenous control of visual attention. J. Theeuwes. IZF 1990 C-3. TNO Institute for Perception, Soesterberg, 1990.
- Skill acquisition in driving and interaction with car-driver interfaces: An exploratory study on determinants of task integration. W.B. Verwey. IZF 1990 C-11. TNO Institute for Perception, Soesterberg, 1990.
- Selective search for separate stimulus dimensions. J. Theeuwes. IZF 1990 C-20. TNO Institute for Perception, Soesterberg, 1990.
- Integraal onderzoek naar de relatie tussen ongevallen en verkeersgedrag: Voorstudie langdurige video-observaties. A.R.A. van der Horst & B.J. Bakker. IZF 1990 C-23. Instituut voor Zintuigfysiologie TNO, Soesterberg, 1990.
- Rapport van een onderzoek onder de Nederlandse bevolking m.b.t. houding en gedrag t.a.v. veiligheids- en milieu-aspecten van het verkeer, alsmede bekendheid van en waardering voor het t.v.-programma "Familie Oudenrijn". Rapport I: Tekstmatig verslag; Rapport II: Tabellenrapport; Rapport III: Verantwoording van het onderzoek. r + m, Research en Marketing bv. Heerlen, 1990.

- Verslag van een onderzoek naar de regionale organisatiestructuur als voorwaarde voor een geïntegreerd communicatiebeleid over verkeersveiligheid en vervoer. Nr. 689105. r + m, Research en Marketing b.v., Heerlen, 1990.
- Speed and safety; Research results from the Nordic countries. G. Nilsson (ed.). Swedish Road and Traffic Research Institute VTI, Linköping, 1990.
- Evaluatie Familie Oudenrijn: Programma 7-4-89 t/m 14-7-1989 en 29-12-1989 t/m 24-4-1990. AGB Intomart b.v, Hilversum, 1990.
- Berichtgeving in de media over alcohol en verkeer, Deelrapport 2. W.L.G. Verschuur. Werkgroep Veiligheid R-90/34. R.U. Leiden, 1990.
- Experimenteel politietoezicht op rijden onder invloed in de Leidse sub-regio. H.R. Bakker & W.L.G. Verschuur. Werkgroep Veiligheid R-90/35. R.U. Leiden, 1990.
- Alcoholgebruik van automobilisten 1989. J.C.M. Söder. VK 90-14. Verkeerskundig Studiecentrum (VSC), R.U. Groningen, Haren, 1990.
- Bewerking gegevens VSC-enquête ten behoeve van het ongevalsonderzoek Actie -25%. SWO/152/05/Md. Bureau Goudappel Coffeng bv., Deventer, 1990.
- Aanvullende componenten voor de basisrijopleiding: Een praktijkbeproeving; Deel II: Productevaluatie. Drs. J.A.M.M. Vissers. TT 90-24. Traffic Test bv, Veenendaal, 1990.